

Publikace OECD – Financování dodávek vody a Digitalizace v zemědělství

26. 04. 2022

22.4.2022 - V březnu 2022 vydalo OECD dokument k digitalizaci v zemědělství, v dubnu byla pak vydána také publikace věnující se budoucnosti financování dodávek vody.

Financing a Water Secure Future

Významu zabezpečení vody pro komplexní hospodářský rozvoj a odolnost ekonomik je na mezinárodní úrovni stále více věnována pozornost, což se odráží v každoročním dialogu G20 o vodě i v přípravách na konferenci OSN o vodě v roce 2023 (první svého druhu za téměř 50 let). Celosvětové náklady na dosažení 6. cíle udržitelného rozvoje v oblasti vody přesahují 1 bilion USD ročně, což představuje 1,21 % celosvětového HDP – finanční toky však dlouhodobě zůstávají hluboko pod zjištěnou úrovní potřeb. Nová zpráva OECD shrnuje hlavní výzvy a příležitosti související s financováním zásobování vodou. Zabývá se širokou škálou témat od investic souvisejících s vodou, přes služby v oblasti dodávek vody a čištění odpadních vod, hospodaření s vodními zdroji, využitím vody v zemědělství až po řízení rizik spojených s vodou (povodně, sucha, znečištění). Shrnuje zjištění z analýz investičních potřeb a finančních kapacit všech dotčených subjektů, trendy v oblasti financování rozvoje vodního hospodářství a zkoumá finanční dopady vodohospodářských rizik. Zpráva vedle nutnosti mobilizace dodatečných veřejných a soukromých zdrojů financování poukazuje na možnosti řešení především posílením příznivého prostředí pro investice, co nejlepším využitím stávajících zdrojů financování a strategickým plánováním investic.

The digitalisation of agriculture

Množství a kvalita digitálních technologií, které mají zemědělci k dispozici, se od 90. let 20. století, kdy se začaly využívat počítačové a internetové technologie pro řízení rostlinné výroby a chovu hospodářských zvířat, značně zlepšily.

Současnou vlnu digitalizace, která slibuje pomoc při plnění cílů udržitelnosti, produktivity a odolnosti v zemědělství, pohání mnoho faktorů – včetně klesajících nákladů na technologie, nárůstu velkých dat ve spojení s pokročilou analytikou, rychlejšího internetu a větší konektivity. Zemědělský sektor musí reagovat na řadu výzev (změna klimatu, rozsáhlá degradace životního prostředí, nedostatek zemědělských pracovníků, změny stravování aj.).

Očekává se, že digitální technologie, včetně konvenčních technologií přesného zemědělství, budou významnou součástí řešení těchto výzev. Široké využívání digitálních technologií je dobře zdokumentováno v zemědělských podnicích zaměřených zejména na řádkové plodiny (výnosové a půdní mapy, automatizované navádění).

Méně údajů je o jejich aplikaci v živočišné výrobě (např. senzory pro sledování chování zvířat) nebo při pěstování speciálních plodin (přesná ochrana proti škůdcům), kde by jejich využití mohlo snížit pracnost (některé národní průzkumy však konstatují i zde vysokou míru využití, byť v diverzifikovanějších formách).

Český kontext není výjimkou (uvádí se, že 80 % zemědělské techniky má elektroniku pro precizní zemědělství, avšak používá se jen na sedmi procentech zemědělské půdy). Hlavními překážkami využití digitálních technologií patří náklady (počáteční investice a pravidelné výdaje na údržbu), absence jasně prokázaných čistých přínosů, uživatelská ne/přívětivost, vysoké požadavky na dovednost obsluhy, nedostatečné vysokorychlostní připojení k internetu či nedůvěra v

nástroje/algorithmy (technologie vnímány jako „black box“).

Vládní politiky hrají proto zvláštní roli při řešení těchto překážek (lepší informovanost o nákladech a přínosech různých technologií, včetně nehmotných přínosů/zlepšení kvality života, podpory zvyšování kvalifikace/rekvalifikace, urychlování budování kapacit v oblasti řádné správy dat) a při vytváření inkluzivních, bezpečných a reprezentativních datových ekosystémů.

Mgr. Radek Stránský

Odbor zahraničně obchodní spolupráce, MZe